

Program
Wychowawczo- Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej nr 3
w Raciborzu

Rok szkolny 2019/2020

1. Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 3 w Raciborzu został opracowany na bazie diagnozy środowiska szkolnego. Diagnoza przeprowadzona była w formie ankiety. Opracowano trzy narzędzia badawcze, które skierowano do rodziców, uczniów i nauczycieli.

Wygenerowano raport z ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego za rok 2018/2019 i na podstawie wyników badań zmodyfikowano program na rok szkolny 2019/2020.

Wyniki

1. Analiza wyników ankiety dla uczniów.
2. Analiza wyników ankiety dla rodziców.
3. Analiza wyników ankiety dla nauczycieli.

Modyfikacja programu oparta jest na wynikach ewaluacji programu.

2. Akty prawne

Akty prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989r. ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991 r.;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002r. Nr 11, poz.109);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2016 r., poz. 56);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).

Krótką charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego.

Stan ilościowy uczniów w Szkole Podstawowej nr 3 w Raciborzu w roku szkolnym 2019/2020 kształtuje się następująco:

Opis warunków materialnych

Szkoła znajduje się na peryferiach Raciborza. Szkoła posiada 10 sal lekcyjnych, pracownię komputerową oraz salę gimnastyczną. Sale zostały dobrze wyposażone w zaplecze dydaktyczno-multimedialny. Szkoła przeszła w 2016 gruntowną termomodernizację.

Stan opieki nad uczniem

Szkoła zapewnia uczniom zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Kształtujemy nurt edukacji włączającej, zapewniając uczniom niepełnosprawnym i o specjalnych potrzebach edukacyjnych warunki do wszechstronnego rozwoju. Kontynuowana jest współpraca z instytucjami wspierającymi działalność szkoły. Ponadto w szkole funkcjonuje świetlica dla dzieci klas I-III. Wychowawcy i nauczyciele prowadzą stałą współpracę z rodzicami.

Środowisko uczniów

Jest to stosunkowo niewielka społeczność, która charakteryzuje się małą anonimowością. Wiele dzieci mieszka w domach wielopokoleniowych. Nie zauważa się większych przejawów agresji na terenie szkoły. W dzielnicy dominuje model tradycyjnego wychowania w wartościach chrześcijańskich.

Sfera kultury i aktywności środowiskowej szkoły

Szkoła systematycznie realizuje bierze udział w organizacji uroczystości państwowych, religijnych (duchowych), kulturalnych zgodnie z kalendarzem imprez na dany rok szkolny. Prowadzone są zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań. Działają koła TPD, PCK i SKO. Działła Szkolny Wolontariat.

Działania wychowawczo-profilaktyczne są kierowane do uczniów równoległe z ich kształceniem – przekazywaniem wiedzy, m.in. podczas zajęć z wychowawcą klasy oraz realizacji treści wielu przedmiotów, takich jak np.: język polski, historia, przyroda, biologia, wychowanie fizyczne, edukacja dla bezpieczeństwa, technika, informatyka, wiedza o społeczeństwie, etyka, wychowanie do życia w rodzinie.

Działalność profilaktyczna w szkole i placówce polegają na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej .

Na podstawie Programu Wychowawczo-Profilaktycznego SP3– wychowawcy klas tworzą klasowe plany wychowawcze oraz tematykę lekcji wychowawczych. We wrześniu każdego roku szkolnego przedstawiają te plany rodzicom do zapoznania.

3. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

Na podstawie przeprowadzonej wśród uczniów ankiety, wybrano następujące wartości: zaufanie, miłość, sprawiedliwość, szczerłość.

Na podstawie przeprowadzonej wśród rodziców ankiety, wybrano następujące wartości: prawda, miłość, tolerancja.

Ustalenie wartości które rodzice przekazują dzieciom w wychowaniu: szacunek, uczciwość, odpowiedzialność, gotowość do pomocy, tolerancja, uprzejmość.

Ustalenie wartości które nauczyciele przekazują dzieciom w pracy wychowawczej: szacunek, uczciwość, gotowość pomocy, tolerancja, empatia, odpowiedzialność.

4. Model sylwetki absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 3 w Raciborzu zna i kultywuje tradycje narodowe, regionalne, rodzinne. Ma poczucie przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej. Ma ukształtowaną postawę patriotyczną, respektuje normy prawne, moralne i religijne. Potrafi w praktyce zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności, jest samodzielny, wrażliwy, otwarty, przyjmuje odpowiedzialność za swoje postępowanie. Potrafi świadomie rozwijać własne zainteresowania. Efektywnie współdziała w zespole i twórczo rozwiązuje problem. Rozwiązuje konflikty w sposób negocjacyjny.

Młody obywatel który zna historie, kulturę oraz tradycję swojego regionu i narodu. Jest patriotą dumnym z malej i dużej ojczyzny.

5. Zasady współpracy wychowawczo-profilaktycznej z rodzicami

Rodzice, jako członkowie społeczności szkolnej, biorą udział w wychowawczych zadaniach szkoły poprzez następujące działania:

- współtworzenie programu wychowawczo -profilaktycznego;
- uczestniczenie w zebraniach i konsultacjach indywidualnych;
- udział w szkolnych spotkaniach poświęconych zagadnieniom wychowawczym
- uczciwe i rzetelne informowanie wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach;
- utrzymywanie systematycznego kontaktu z wychowawcą, w celu uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole.

6. Założenia programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły.

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Wychowanie rozumiane jest, jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Profilaktyka rozumiana jest, jako zapobieganie pojawieniu się i występowaniu niepożądanych zjawisk i procesów, określanych jako patologie życia społecznego oraz promowanie zjawisk alternatywnych w stosunku do tych, które próbuje się wyeliminować. System działań wzmacniających lub podtrzymujących pozytywne postawy uczniów w toku wychowania. Realizowana jest podczas działalności edukacyjnej szkoły.

Dojrzałość osiąga się w czterech sferach:

- 1.Sferze fizycznej;
- 2.Sferze psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej);
- 3.Sferze społecznej;
- 4.Sferze duchowej.

Sfera fizyczna ukierunkowana jest na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych.

Sfera psychiczna ukierunkowana na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności.

Sfera społeczna składa się ze sfery emocjonalnej i intelektualnej. Ukierunkowana jest na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych.

Sfera duchowa ukierunkowana na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

7. Cele ogólne programu wychowawczo- profilaktycznego:

Cel główny:

- Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wśród uczniów, ich rodziców (opiekunów) oraz nauczycieli i pracowników szkoły na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole.

Cel ogólny:

- dbałość o integralny rozwój biologiczny (fizyczny), emocjonalny, poznawczy i duchowo-moralny
- wprowadzenie uczniów w świat wartości (zaufanie, miłość, sprawiedliwość, szczerść, prawda, tolerancja, szacunek, empatia, odpowiedzialność, uczciwość, szacunek dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia)
- wzmocnianie poczucia tożsamości indywidualnej kulturowej, regionalnej, narodowej
- formowanie u uczniów godności własnej osoby i godności innych osób
- rozwijanie kompetencji tj. kreatywności, przedsiębiorczości, współdziałania, negocjacyjne rozwiązywanie konfliktów, odpowiedzialność za własne postępowanie
- rozbudzanie ciekawości poznawczej oraz motywacji do nauki, dostrzeganie wiedzy jako wartości
- wspieranie ucznia w wyborze drogi własnej edukacji
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym, odpowiedzialności za zbiorowość

8. Zadania szkoły:

- Kształtowanie hierarchii wartości
- Rozwijanie postawy prozdrowotnej i proekologicznej
- Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną
- Zapewnienie przyjaznego klimatu w szkole
- Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych
- Upowszechnienie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie i kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń
- Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki
- Współpraca z rodzicami i z innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i profilaktyczną działalność szkoły
- Wychowanie w duchu tolerancji i szacunku do drugiego człowieka
- Kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich
- Podejmowanie działań związanych z poznawaniem przez uczniów ważnych miejsc dla pamięci narodowych

9. Cele szczegółowe, obszary działań, formy realizacji

SFERA ROZWOJU FIZYCZNEGO -dotyczy nabywania właściwych nawyków, podejmowania nawyków prozdrowotnych, propagowania prozdrowotnego stylu życia.

Cele:

- Propagowanie zdrowego stylu życia, wyrobienie nawyków higienicznych.
- Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia.
- Racjonalne wykorzystywanie czasu przeznaczanego na naukę i odpoczynek.
- Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.
- Uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób.
- Ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się oraz uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej

Sfera rozwoju fizycznego -zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Organizacja prawidłowego stanowiska pracy ucznia	Mierzenie, ważenie i sprawdzanie wysokości ławki i krzeseł w stosunku do wzrostu uczniów. Pogadanka na temat prawidłowej postawy. Kontrola prawidłowości.	Pielęgniarka Wychowawcy klas nauczyciele
Organizowanie dodatkowych zajęć fizycznych	Szkolne Koło Sportowe	Nauczyciele wychowania fizycznego
Realizacja programu	Akcje szkolne, działalność na zaję-	Pani Alina Pieczka

„Trzymaj formę”	ciach wychowawczych- dot. zdrowego odżywiania i aktywności sportowej.	Wychowawcy
Organizacja zawodów i rozgrywek sportowych w szkole i poza szkołą. Propagowanie różnych form wypoczynku.	Dzień Sportu Wyjazdy na basen klas I-III Motywowanie do udziału w zawodach pozaszkolnych.	Nauczyciele w-fu Wychowawcy klas I-III Grzegorz Baran Alina Pieczka
„Dzień bez samochodu”	Wycieczki piesze i rowerowe.	
Korygowanie wad postawy	Zajęcia gimnastyki korekcyjnej	Nauczyciel gimnastyki korekcyjnej
Program „Mleko w szkole”	Propagowanie picia mleka wśród uczniów. Uczniowie otrzymują mleko do spożycia.	Pracownicy szkoły
Zapewnienie bezpieczeństwa	Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa przeciwpożarowego, ewakuacji; branie udziału w próbnych ewakuacjach. Zapoznanie z zasadami bezpiecznego zachowania w salach lekcyjnych, w świetlicy, w bibliotece, w stołówce i podczas przerw. Zapoznanie z zasadami bezpiecznego wypoczynku: w ferie i w wakacje. Bezpieczeństwo na drodze, na wycieczkach klasowych- pogadanki, prelekcje, ćwiczenia praktyczne. Aktywne pełnienie dyżurów przez nauczycieli podczas przerw.	Wychowawcy, nauczyciele Policja Nauczyciele
Fluoryzacja zębów Higiena osobista	Regularne szczotkowanie zębów uczniów fluorem- wszystkie klasy Tematyka zajęć lekcji wychowawczych i zajęć w klasach 1-3	Pielęgniarka szkolna Wychowawcy klas

SFERA SPOŁECZNA I AKSJOLOGICZNA- dotyczy rozwoju społecznego, moralnego/ duchowego. Obejmuje wewnętrzne przeżyć zdobywanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienia znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych; kontaktów społecznych uczeń-otoczenie, rodzic-szkoła, szkoła-środowisko lokalne; rozbudzanie wrażliwości na piękno.

Cele :

- Kształtowanie uwrażliwienia na kwestie moralne (mówienia prawdy, sprawiedliwość, uczciwość, szacunek.
- Kształtowanie wartości patriotycznych.
- Kształtowanie postawy twórczej.
- Uwrażliwianie na piękno sztuki i przyrody.
- Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, asertywnego wyrażania własnych potrzeb.
- Uwrażliwienie na potrzeby innych ludzi, wyzwalanie chęci pomagania innym (wolontariat).
- Uwrażliwianie ucznia na przestrzeganie norm społecznych.
- Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych, otwartości.
- Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów, konfliktów.
- Rozwijanie świadomości roli rodziny w życiu człowieka.
- Rozwijanie świadomości i wiedzy na temat praw dziecka
- Rozwijanie samorządności.
- Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych.
- Integracja ze środowiskiem lokalnym.
- Rozwijanie postaw religijnych

Sfera społeczna Sfera aksjologiczna (moralna/duchowa)	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Wdrażanie do przestrzegania norm społecznych	Poznanie regulaminów szkolnych. Apele porządkowe w. Ustalenie klasowych zasad zachowania.	Dyrektor szkoły Nauczyciele i wychowawcy
Wdrażanie uczniów do samorządności i życia w demokratycznym społeczeństwie	Wybór Samorządu Uczniowskiego jako reprezentacji społeczności uczniowskiej. Opiniowanie przez Samorząd Uczniowski stopnia przestrzegania prawa do: <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapoznania się z programem nauczania i wymaganiami edukacyjnymi ▪ wyrażania swoich myśli i przekonań z poszanowaniem dobra innych osób ▪ swobody wyboru nauki religii ▪ uczestniczenia we wszystkich formach działań organizowanych na terenie szkoły ▪ wyboru nauczyciela – 	Samorząd Uczniowski, opiekun SU, wszyscy nauczyciele, Dyrektor szkoły

	<p>opiekuna samorządu uczniowskiego</p> <p>Przeprowadzenie demokratycznych wyborów do trójek klasowych i Samorządu Uczniowskiego</p>	
Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka	Warsztaty Konkurs plastyczny	Pedagog szkolny, Magdalena Liszka
Międzynarodowy Dzień Świadomości Autyzmu	Zajęcia ze specjalistą	Nauczyciele współorganizujący kształcenie specjalne
Tworzenie warunków do uspołeczniania szkoły i placówki i poszerzania współpracy z instytucjami i podmiotami które mogą wspierać szkołę w środowisku lokalnym	Stała współpraca TPD, PCK, policją, instytucjami kulturalnymi	Pracownicy szkoły
Wolontariat szkolny	<p>Działania podejmowane w ramach Koła Wolontariatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Szlachetna Paczka ▪ Zakrętki dla Zosi ▪ Dzień Walki z Głodem ▪ Pączkujemy dla Afryki ▪ Zbiórka artykułów papierniczych dla dzieci z Kamerunu (Kredki dla Afryki) ▪ Wielkanocny koszyczek 	Nauczyciele i wychowawcy Uczniowie należący do Koła Wolontariatu
Wspomaganie rozwoju duchowego	<p>Organizacja Jasełek i Wigilii.</p> <p>Święcenie tornistrów szkolnych.</p> <p>Akcja Kolędniczy Misyjni.</p> <p>Współpraca z osobami będącymi na misjach.</p> <p>Upamiętnianie Dnia Wszystkich świętych i Dzień Zaduszny.</p> <p>Udział w konkursie biblijnym.</p> <p>Organizacja konkursu o Janie Pawle II.</p> <p>Dzień Papieski.</p> <p>Rekolekcje wielkopostne.</p>	Siostra zakonna (katechetka) Nauczyciele i wychowawcy
Rozbudzenie zamięłowań czytelniczych	<p>Wyjścia do Biblioteki Publicznej na lekcje biblioteczne.</p> <p>Projekty klasowe.</p> <p>Pasowanie na czytelnika-uroczyść uczniów klasy I.</p> <p>Przemarsze postaci bajkowych- kl.</p>	Wychowawcy, nauczyciele, bibliotekarz, Dyrektor szkoły

	I-III Systematyczne poszerzanie księgozbioru.	
Kształtowanie postaw patriotycznych. Budzenie tożsamości narodowej. Kultywowanie szacunku do symboli narodowych, postaci wielkich Polaków- autorytetów (naukowców, żołnierzy, pisarzy, polityków), miejsc ważnych dla pamięci narodowej)	Poznanie symboli narodowych i kształtowanie nawyku okazywania im szacunku: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział w apelach i uroczystościach szkolnych, organizowanie wycieczek do miejsc pamięci narodowej ▪ Pogadanki o historii i znaczeniu symboli narodowych, ekspozycje ich. Akcje patriotyczne w kalendarzu roku szkolnego: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dzień Żołnierzy Wyklętych ▪ Rocznica Konstytucji 3 Maja ▪ Agresja ZSRR na Polskę ▪ Rocznica Zbrodni Katyńskiej ▪ Rocznica Pierwszych Wolnych Wyborów ▪ Obchody 100 rocznicy Odzyskania Niepodległości Udział w konkursie „Szkoła Młodych Patriotów”	Nauczyciel historii, nauczyciele, wychowawcy
Motywacja do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwój zainteresowań ekologicznych i przyrodniczych	Udział w akcji „Sprzątanie Świata”, Dzień Ziemi Systematyczna segregacja odpadów. Udział w konkursach ekologicznych, plastycznych Lekcje plenerowe	Dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele Nauczyciel przyrody
Poszanowanie dla innych kultur i tradycji	Organizacja „Dni Języków Obcych”- konkursy plastyczne, wystawy, konkursy językowe.	Nauczyciele języków obcych
Integracja działań szkoły i rodziny w sferze rozwoju społecznego i aksjologicznego	Zaangażowanie rodziców w akcje charytatywne: zbiórkę dla potrzebujących, pomoc rodziców w przygotowaniu jasełek, wigilii klasowych: poczęstunek, kostiumy.	Pracownicy szkoły, rodzice
Budowanie przyjaznej atmosfery w klasie	Akcje podejmowane przez wychowawców klas w celu integracji zespołu klasowego Warsztaty dla klasy VIb „My też możemy mieć zgraną klasę”	Wychowawcy klas Specjaliści z PPP

SFERA ROZWOJU PSYCHICZNEGO (intelektualnego i emocjonalnego)- dotyczy: wszelkich działań, które mają na celu rozwój poznawczy uczniów, zdobywania równowagi i harmonii psychicznej, kształtowania środowiska sprzyjającego osiągnięciu właściwego stosunku do świata, poczucia siły i otwartości. Dotyczy również nawiązywania więzi koleżeńskich, okazywania szacunku kultury słowa i dobrego wychowania.

Cele wychowawcze i profilaktyczne:

- Zaspokajanie potrzeb edukacyjnych.
- Kształtowanie zdolności poznawczych.
- Rozwijanie indywidualnych zainteresowań.
- Przekazywanie wiedzy i umiejętności praktycznych w stopniu adekwatnym do możliwości ucznia.
- Nauka procesu uczenia się.
- Umożliwienie udziału w różnych formach aktywności.
- Indywidualizacja procesu nauczania.
- Nawiązywanie przyjacielskich relacji z innymi uczniami.
- Uświadomienie uczniowi czynników wpływających na reakcje emocjonalne towarzyszące życiu codziennemu.
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.
- Kształtowanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań
- Wzrost poczucia bezpieczeństwa ucznia w szkole i w klasie.
- Wzmocnienie więzi między uczniami, nauczycielami i rodzicami.
- Wzmacnianie nawyków dobrego wychowania i kultury osobistej.
- Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście wpływu rówieśników i mediów na zachowanie.
- Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, rzetelność, wytrwałość.
- Uczenie sposobów rozwiązywania konfliktów.
- Redukowanie agresywnych zachowań / przemocy i cyberprzemocy.
- Propagowanie wiedzy na temat szkodliwości środków psychoaktywnych(narkotyków, dopalaczy, alkoholu i nikotyny).
- Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozpowszechniania środków psychoaktywnych.
- Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.
- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera, Internetu.

Sfera rozwoju psychicznego- zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Rozwijanie zainteresowań, pasji i uzdolnień uczniów	Organizacja kół zainteresowań: koło plastyczne, muzyczne, szachowe i matematyczne.	Nauczyciel plastyki, muzyki matematyki i Krystyna Schroeder
Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających	- lekcje wychowawcze - zajęcia z pedagogiem	Pracownicy szkoły

prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu		
Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole	Zajęcia z wychowawcami. Przedsięwzięcia szkolne i klasowe Zajęcia z pedagogiem	Pracownicy szkoły
Przeciwdziałanie agresji. Redukowanie zachowań agresywnych.	Zajęcia z psychologami i pedagogami z PPP w Raciborzu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Magiczne słowa- kl. I ▪ Trening przeciwdziałania agresji- kl. II ▪ Nie jestem obojętny na przemoc- reaguję- klasa III ▪ Od złości do radości- kalejdoskop uczuć- klasa Vb ▪ Stres- umiem sobie radzić- klasa VIa Zajęcia z wychowawcami i pedagogiem.	Specjaliści z PPP, wychowawcy, pedagog
Rozwijanie kreatywności	Zajęcia rozwijające kreatywność	Nauczyciele zajęć rozwijających kreatywność
Ochrona przed negatywnym wpływem świata wirtualnego i mediów. Bezpieczeństwo w Internecie.	Tematy realizowane na lekcjach informatyki i lekcjach wychowawczych. Indywidualne rozmowy z uczniami, Zajęcia z pedagogiem Zajęcia ze specjalistami z PPP: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zagrożenia współczesnego Internetu- kl. Va Szkolna akcja „Dzień Bezpiecznego Internetu”.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, specjaliści z PPP
Przygotowanie ucznia do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.	Przygotowanie ucznia do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia doradztwa zawodowego ▪ Wdrożenie programu doradztwa zawodowego Zajęcia ze specjalistami: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wybieram zawód i szkołę- kl. VIII 	Nauczyciel doradztwa zawodowego, Magdalena Liszka, Monika Niedzbała. Specjaliści z PPP
Pedagogizacja rodziców dot. ścieżki edukacyjno-zawodowej dzieci	Prelekcja na temat „Jak pomóc nastolatkowi w wyborze zawodu i szkoły”	Specjaliści PPP
Zapobieganie zachowaniom ryzykownym, profilaktyka uzależnień	Realizacja programu profilaktycznego „Debata”- klasy Va i Vb Realizacja programu profilaktycznego Odczuwaj Ufaj Mów- klasa VII i klasa VIII	Realizator programu- psycholog Certyfikowani realizatorzy programu

	<p>Realizacja programu profilaktycznego Magiczne Kryształy- klasa III i VIa oraz VIb</p> <p>Zajęcia z wychowawcami klas i pedagogiem szkolnym- propagowanie wiedzy na temat szkodliwości środków psychoaktywnych(narkotyków, dopalaczy, alkoholu i nikotyny).</p> <p>Zajęcia z psychologami i pedagogami z PPP w Raciborzu: Świadome wybory- profilaktyka uzależnień</p> <p>Realizacja programu „Smak życia- czyli debata o dopalaczach”- kl. VII</p> <p>Realizacja projektu „Zachowaj Trzeźwy Umysł”</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia w każdej klasie ▪ Konkursy wg planu kampanii ▪ Szkolna akcja ZTU 	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciel biologii</p> <p>Specjaliści z PPP</p> <p>Pedagog</p> <p>Pedagog, wychowawcy, nauczyciel wspomagający</p>
Pedagogizacja rodziców	Szkolenie dot. zachowań ryzykownych podejmowanych przez dzieci i młodzież	Specjaliści z Centrum Profilaktyki
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinach	<p>Diagnoza środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów, ▪ ochrona ofiar przemocy: rozmowy psychologa z uczniami rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”, <p>Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy.</p> <p>Pogłębianie wiedzy pedagogicznej z zakresu procedury „Niebieskiej Karty”, diagnozowania przemocy w rodzinie.</p> <p>Udział pedagoga szkoły w zebraniach Interdyscyplinarnego Zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w OPS w Raciborzu.</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pedagog</p> <p>Dyrektor szkoły</p> <p>Pielęgniarka</p>
Stworzenie systemu pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, mają-	<p>Zaplanowanie prac zespołów powołanych do opracowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • IPET – indywidualnych pro- 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele, nauczyciele</p>

<p>cymi problemy edukacyjne i wychowawcze</p>	<p>gramów edukacyjno- terapeutycznych dla uczniów z orzeczeniami</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaplanowanie i realizacja działań wspierających uczniów: zajęcia korekcyjno - kompensacyjne, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z poszczególnych przedmiotów, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia logopedyczne • konsultacje nauczycieli. • Udzielanie rodzicom pomocy w zakresie wskazywania instytucji służących specjalistyczną pomocą. • Organizacja spotkań indywidualnych z rodzicami przez wychowawców i specjalistów szkolnych: pedagoga, logopedy, socjoterapeuty. • Systematyczna współpraca z instytucjami zajmującymi się wspieraniem uczniów i rodzin z problemami edukacyjnymi i wychowawczymi: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, OPS, Policja 	<p>współorganizujący proces kształcenia, pedagog, Dyrektor szkoły</p>
---	--	---

Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego.

Obszar	Zadania- klasy I-III
<p>Zdrowie Edukacja zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo- skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;

	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Obszar społeczny, relacje	<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
Kultura- wartości, wzory zachowań, normy	<ul style="list-style-type: none"> sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzianą się; kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; kształtowanie umiejętności poszanowania do kultury, tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw; inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do sym-

	<p>boli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw
Bezpieczeństwo- profilaktyka zachowań ryzykownych	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie z podstawowymi zasadami w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; Przygotowanie do rozsądnego i bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy

Treści wychowawcze w klasach V-VIII

Obszar	Zadania	
Zdrowie Edukacja zdrowotna	Klasa V <ul style="list-style-type: none"> Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości 	Klasa VI <ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego
	Klasa VII	Klasa VIII

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. • Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. • Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. • Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. • Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązanie – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. • Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. • Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. • Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne
Obszar społeczny, relacje	<p>Klasa V</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. • Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). • Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). • Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. • Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. 	<p>Klasa VI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. • Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. • Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. • Rozwijanie samorządności
	<p>Klasa VII</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. • Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. • Rozwijanie odpowiedzialności 	<p>Klasa VIII</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. • Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnych zdań i wiedzy, doświadczeń

	<p>ści za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>czeń, specjalizacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>Klasa V</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. • Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. • Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca 	<p>Klasa VI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. • Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.
	<p>Klasa VII</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. • Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. • Umacnianie więzi ze społecznością lokalną 	<p>Klasa VIII</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. • Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Klasa V</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania. • Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu 	<p>Klasa VI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi. • Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. • Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci
	<p>Klasa VII</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności re- 	<p>Klasa VIII</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności po-

	<p>agowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe? 	<p>dejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.
--	---	---

10. Monitoring i ewaluacja

Ewaluacja programu odbędzie poprzez:

- Obserwacja zachowań uczniów,
- Analiza wytworów uczniów
- Analiza dokumentacji
- Przeprowadzenie ankiet skierowanych do uczniów, nauczycieli i rodziców
- Rozmowy z rodzicami
- Wymiana spostrzeżeń w zespołach nauczycieli i Rady Rodziców
- Monitoring frekwencji